

U IME NARODA

OSNOVNI SUD U PODGORICI, kao prvostepeni parnični u vijeću sudija Senke Danilović, kao predsjednik vijeća i sudija porotnika Kostadina Rajkovića i Milke Vukčević, kao članova vijeća, rješavajući u pravnoj stvari tužioca Vuka Boškovića iz Podgorice koga zastupa Predrag Mugoša adv. iz Podgorice, protiv tuženih "Yumedia-mont" DOO Podgorica i Jovanović Duška iz Podgorice, oba tužena zastupa Lidija Božović adv. iz Podgorice radi naknade nematerijalne štete, v.s.50.000,00 eura nakon održane glavne, javne rasprave, zaključene dana 18. 06. 2003. godine u prisustvu punomoćnika tužioca i punomoćnika tuženih po zamjениčkom punomoćju adv. pripravnika Camović Mirjane, donio je

PRESUDU

DJELIMIČNO SE USVAJA tužbeni zahtjev pa se obavezuju tuženi da solidarno na ime naknade nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog objavljenih neistinitih informacija usled kojih je došlo do povrede ugleda i prava ličnosti, isplate tužiocu iznos od 4.000,00 eura sa pripadajućom zateznom kamatom počev od 18. 06. 2003. godine kao dana presudjenja pa do konačne isplate, u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude.

OBAVEZUJU SE tuženi da solidarno naknade troškove postupka tužiocu u iznosu od 156,64 eura u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude.

Tužbeni zahtjev mimo dosudjenog iznosa iz stava jedan presude kojim je tužilac tražio da se tuženi obavežu na isplatu iznosa od još 46.000,00 eura sa pripadajućom zateznom kamatom od presudjenja do isplate se ODBIJA KAO NEOSNOVAN.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac je u tužbi i riječi na raspravi preko punomoćnika u bitnom naveo da su I-tuženi kao izdavač, a II-tuženi kao glavni urednik dnevnih novina "Dan", dana 06. 12. 2001. godine o tužiocu objavili neistinitu informaciju. Na prvoj strani pod naslovom "Privodjen Vuk Bošković Savjetnik za bezbjednog crnogorskog premijera", najavljen istoimeni tekst na trećoj strani u kom je iznijeto više neistina, a prije svega da je Vuka Boškovića privodila podgorička policija zajedno sa cjelokupnim obezbdjenjem, a razlog za dovođenje u policiju visokog vladinog funkcionera i doskorašnjeg pomoćnika ministra unutrašnjih poslova je

sukob Vuka Boškovića sa djelom pratnje pri čemu je došlo do nemilih scena i umalo do upotrebe oružja. Radi se o potpunoj neistini - izmišljotini objavljenoj samo sa jednim ciljem da se tužiocu naruši ugled i nanese šteta. I sve ostalo u tekstu je lažno i plasirano sa istim ciljem. I ranije su tuženi o tužiocu objavljivali laži, mnogo monstruoznije, ali je tužilac propustio da reaguje. Tada se radilo o prenošenju tekstova iz " Nacionala", a sada tuženi sopstvenom izmišljotinom dokazuje svoju zlonamjernost i dovodi tužioca do toga da zaštitu svog integriteta traži pred sudom. Tužilac trpi nematerijalnu štetu u vidu duševnih patnji koje je objavljena lažna informacija objektivno izaziva, pa je predložio da sud obaveže tužene solidarno da mu naknade nematerijalnu štetu za duševne bolove zbog objavljene neistinite informacije usled koje je došlo do povrede ugleda i povrede prava ličnosti isplate iznos od 50.000,00 eura, sa zateznom kamatom od presudjenja pa do isplate, te da mu naknade troškove postupka po adv. tarifi.

U odgovoru na tužbu tuženi su preko punomoćnika naveli da je tužba u cjelosti neosnovana. Osnov iz koje tužilac crpi svoje pravo na naknadu štete za pretrpljene duševne bolove je Zakon o javnom informisanju RCG. Zakon poznaje demanti ili reagovanje tuženog na informaciju koja je objavljena i to na način što je izdavač obavezan da isto objavi na istoj strani i u istom obimu koji je zauzimala sama informacija. Tužilac je propustio da se tuženom obrati sa reagovanjem ili demantijem , pa nema pravo da potražuje naknadu štete koja mu je nastala objavljivanjem bilo koje informacije u kojoj mu se spominje ime, a naročito ne za duševne bolove. Kako teret dokazivanja leži na tužiocu po ZOO-a, koji reguliše naknadu nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove, tužilac je bio u obavezi da prije svega dostavi potvrdu od MUP-a RCG, da u odnosu na njega nisu vršene nikakve predistražne i informativne radnje koje su vezane za događaj u vezi kog je spomenuto njegovo ime u dnevnom listu "Dan". Konačno su predložili da se tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan.

U dokaznom postupku sud je pročitao tekst objelavljen u dnevnom listu "Dan" dana 06. 12. 2001. godine, izvršio uvid u potvrdu CB Podgorica 44-01 br.240/02-9427/2 od 07. 08. 2002. godine, te saslušao tužioca u svojstvu parnične stranke.

U tekstu objavljenom u dnevnom listu "Dan" dana 06. 12. 2001 godine, čiji je izdavač I-tuženi, a II-tuženi glavni i odgovorni urednik, objavljen je tekst da je tužilac - Vuk Bošković privodjen od strane Podgoričke policije , zajedno sa cjelokupnim svojim obezbedjenjem, te da je razlog za dovodjenje u policiju visokog vladinog funkcionera i doskorašnjeg pomoćnika ministra unutrašnjih poslova sukob sa djelom pratnje, pri čemu je došlo do nemilih scena i umalo do upotrebe oružja.

U kontekstu u kom je u predmetnom tekstu napisano za tužioca da je privodjen , radnja privodjenja predstavlja jednu od mjera koju je shodno odredbi iz čl. 151 Zakona o krivičnom postupku ovlašten da preduzme organ unutrašnjih poslova ako postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti. Da bi utvrdio istinitost objavljene informacije, a teret dokazivanja istinitosti leži na tuženima, sud je prihvatio predlog punomoćnika tuženih, te zatražio od CB Podgorica obavještenje da li je taj centar sprovodio predkrivične, predistražne ili informativne radnje prema tužiocu Vuku Boškoviću.

CB Podgorica dopisom 44-01 br. 240/02-9427/2 od 07. 08. 2002. godine, je obavijestio sud da taj centar nije sprovodio predkrivične, predistražne ili informativne radnje prema tužiocu Vuku Boškoviću iz Podgorice, a u vezi teksta objavljenog u dnevnom listu "Dan" dana 06. 12. 2001. godine, a da su povodom zahtjeva suda izvršili uvid u odgovarajuće evidencije koje se vode na nivou tog centra, i u njima nisu registrovane bilo kakve službene radnje preduzete protiv Vuka Boškovića.

Sud je na predlog punomoćnika tuženih pokušao da pribavi informaciju od MUP-a RCG da li je Vuk Bošković privodjen od strane pripadnika MUP-a RCG (mimo Centra bezbjednosti Podgorica) prvih dana mjeseca decembra 2001. godine, te ako jeste zbog čega, ali kako MUP RCG nije dostavio sudu traženu informaciju, te kako je sporni tekst precizan pa kao izvršioce radnje privodjenja pominje pripadnike podgoričke policije, a CB Podgorica je već citiranim dopisom o istom sud obavijestila, to je sud procesnim rješenjem na ročištu održanom dana 18. 06. 2003. godine opozvao svoje predhodno rješenje, te odustao od izvodjenja ovog dokaza, nalazeći da je neistinitost informacije da je Vuk Bošković privodjen od strane podgoričke policije u potpunosti potvrđena dopisom CB Podgorica - zvaničnim obavještenjem državnog organa, jedinog kompetentnog da o tome da izvještaj. Iz istog razloga sud je odbio kao neosnovan predlog punomoćnika tuženih da se u svojstvu svjedoka sasluša Andrija Jovičević Ministar unutrašnjih poslova u vrijeme objavljivanja spornog teksta.

Dakle informacija objavljena u dnevnom listu "Dan" da je privodjen Vuk Bošković od strane podgoričke policije jeste neistinita informacija.

Tuženi nisu ponudili sudu nijedan dokaz kojim bi dokazali tačnost navoda da je bilo sukoba između tužioca i pripadnika njegovog obezbjedjenja, pri čemu je umalo došlo do upotrebe oružja, a što je druga informacija plasirana u predmetnom tekstu i navedena kao razlog njegovog privodjenja, a što je bila obaveza tuženih, pa je sud došao do utvrdjenja, da je i ta informacija neistinita.

Ustav RCG u čl. 34 st. 2 jemči slobodu misli i javnog izražavanja mišljenja, dok se u čl. 35 st. 1 jemči sloboda štampe i drugih vidova javnog obavještanja. Medjutim ta sloboda izražavanja i informisanja nije apsolutna. U vrijeme objavljivanja predmetnog teksta važio je Zakon o javnom informisanju (Sl. list RCG br. 4/98) koji je slobodu javnog informisanja garantovao na nivou standarda koji su sadržani u međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima i slobodama (OYN, OEBS, Savjet Evrope, EY), a shodno čl. 1 st. 2 istog. I Evropska konvencija o ljudskim pravima (u skladu sa čijim principima se trebaju tumačiti odredbe Zakona o javnom informisanju kako je to navedeno u čl. 1 st. 3 istog), daje pravo državi da se miješa u tu slobodu, ali pod uslovima definisanim u čl. 10 st. 2 po kom se sloboda izražavanja može podvrgnuti formalnostima, uslovima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom i neophodnim u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, radi sprečavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprečavanja otkrivanja obavještenja dobijenih u povjerenju ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva. Dakle slučajevi ograničenja slobode izražavanja, a koje pravo podrazumijeva saopštavanje informacija moraju biti predviđeni zakonom, a Zakon o javnom informisanju koji je važio u vrijeme objavljivanja predmetne informacije predviđao je ograničenja slobode informisanja obavezom glasila da objavljuju tačne, objektivne, blagovremene i potpune informacije (čl. 6 st. 1), te poštuju privatnost i dostojanstvo građana (čl. 6 st. 2). Dakle, iako je uloga sredstava javnog informisanja u demokratskom društvu izuzetno važna budući da su ista ovlašćena da objavljuju informacije i ideje o svim pitanjima od opšteg interesa, što ne samo da je zadatak glasila, već i način da se ostvari pravo građana da dođu do informacija, neke granice se ne smiju prekoračiti.

Sud je kako je već obrazloženo, utvrdio da su informacije objavljene u dnevnom listu "Dan" da je tužilac privodjen od strane podgoričke policije, te da je došlo do sukoba između njega i pripadnika njegovog obezbjedjenja pri čemu je umalo došlo do upotrebe oružja neistinite. Dakle objavljivanjem predmetnih informacija tuženi su zloupotrijebili slobodu informisanja. U konkretnom slučaju ne radi se o iznošenju vrednosnog suda koji se ne može dokazivati, već o iznošenju činjenica za koje je utvrđeno da je neistinita. Član 31 st. 2 Zakona o javnom informisanju predvidio je da ako se u javnom glasilu objavi neistinita informacija kojom se narušava ugled ili interes lica na koje se informacija odnosi ili kojom se vrijeđa čast ili integritet pojedinca, iznose ili prenose neistinite navodi o njegovom životu, znanju i sposobnostima ili na drugi način vrijeđa njegovo dostojanstvo, zainteresovano lice ima pravo na tužbu za naknadu štete protiv autora, glavnog i odgovornog urednika, osnivača ili izdavača javnog glasila. I Ustav RCG u čl. 36 jemči pravo na naknadu štete

Ovaj sud nalazi da je predmetna neistinita informacija takva da je podobna za narušavanje ugleda, časti i integriteta tužioca - njegovih prava ličnosti, budući da akt privodjenja od strane policije jeste uvijek aluzija na različite oblike protiv zakonitog ponašanja, a što predstavlja kompromitaciju za tužioca, posebno kada se ima u vidu da se radi o licu na visokoj državnoj funkciji - savjetnik predsjednika vlade za bezbjednost, te da je predmetna informacija objavljena u dnevnom glasilu sa velikim tiražom, koje se distribuira na području cijele republike, a što je omogućilo velikom broju čitalaca da se upoznaju sa predmetnom neistinitom informacijom.

Provjeravajući da li je objavljivanje predmetne neistinite informacije imalo za posledicu štetu kroz trpljenje duševnih bolova kod tužioca, sud je saslušao tužioca u svojstvu parnične strane. Saslušan u svojstvu parnične stranke tužilac je izjavio da je tekst pročitao istoga dana kada je i objavljen, da nije mogao vjerovati da je u dnevnim novinama objavljena takva neistina, da on nema svoje obezbjedjenje, da nije bio u sukobu ni sa pripadnicima obezbjedjenja članova crnogorskog rukovodstva, te da mu je objavljivanje predmetne informacije nanijelo mnogo štete i na poslu i u porodici, te da se radi o nenadoknadivoj i neprocjenjivoj šteti koja je narušila njegovo psihičko stanje.

Sud je imajući u vidu sadržaj objavljene neistinite informacije, te iskaz tužioca dat u svojstvu parnične stranke, došao do utvrdjenja da je objavljivanje predmetne neistinite informacije zaista imalo za posledicu nematerijalnu štetu manifestovanu kroz trpljenje duševnih bolova. Sud nalazi da ta informacija nije imala za posledicu ljutnju i neraspoloženje tužioca koja stanja ne bi opravdavala dosudjivanje naknade nematerijalne štete, već duševne bolove takvog inteziteta čija jačina i trajanje opravdavaju dosudjivanje naknade u smislu odredbi iz čl. 200 st. 1 ZOO-a.

Punomoćnik tuženih je naveo da tužilac nije tražio demanti ili ispravku, a na šta ima pravo po Zakonu o javnom informisanju, pa samim tim nema ni pravo da potražuje naknadu štete. Ovakvi navodi punomoćnika tuženih su neprihvatljivi. Pravo na objavljivanjem odgovora ili ispravke jeste pravo koje ima svako fizičko ili pravno lice kada mu je putem objavljene informacije povrijedjeno pravo ili interes, u smislu odredbe iz čl. 48 st. 1 Zakona o javnom informisanju, i to pravo ne isključuje pravo na naknadu štete, niti uslovljava traženje naknade štete predhodnim objavljivanjem odgovora ili ispravke, iz kog razloga je sud odbio predlog punomoćnika tuženih da se izvrši uvid u demanti koji je tužilac dostavio tuženim.

Prilikom određivanja visine naknade sud je vodio računa o značaju povrijedjenog dobra i cilju kome ova naknada služi. Povrijedjena lična dobra - čast i ugled su nemjerljiva u novcu i stoga se između njih ne može uspostaviti

odnos vrijednosti, tako da naknada nematerijalne štete nema funkciju kompenzacije, već satisfakcije (nije ni naknada, ni kazna, već činidba zadovoljenja). Sud je prilikom određivanja visine naknade imao u vidu postojeću sudsku praksu kod dosudjivanja naknade nematerijalne štete usled duševnih bolova zbog naročito teškog invaliditeta ili smrti bliskog lica (a nesporno je da su ti duševni bolovi mnogo jačeg inteziteta i trajniji od onih koje je imao tužilac), pa je našao da je adekvatna novčana naknada u konkretnom slučaju u iznosu od 4.000,00 eura u kom dijelu je usvojio tužbeni zahtjev i solidarno obavezao I-tuženog koji je odgovoran kao izdavača dnevnog lista "Dan" i II-tuženog kao glavnog i odgovornog urednika, da naknade nematerijalnu štetu tužiocu.

Sud je odbio tužbeni zahtjev mimo dosudjenog u stavu 1 nalazeći da je tužbeni zahtjev nerealno visoko postavljen, te da bi određivanje naknade iznad iznosa usvojenog u stavu 1 dispozitiva presude bilo protivno prirodi i društvenoj svrsi naknade nematerijalne štete, te predstavljalo komercijalizaciju moralnih vrijednosti.

Odluku o troškovima sud je donio na osnovu odredbe iz čl. 154 ZPP-a i isti padaju na teret tuženih, a odnose se na zastupanje na 6 održanih ročišta po 200,00 eura, zastupanje na 2 odložena ročišta po 200,00 eura, sastav 1 podneska - 200,00 eura, taksa na tužbu i na presudu po 179,00 eura, što sve ukupno čini iznos od 1.958,00 eura. Kako je tužilac uspio u sporu sa 8 % usvojenog tužbenog zahtjeva, to su i troškovi postupka odmjereni srazmjerno uspjehu u sporu i dosudjeni tužiocu u iznosu od 156,64 eura, a kako su tuženi solidarno odgovorni, odgovaraju solidarno i za troškove dosudjene protivnoj strani shodno odredbi iz čl. 161 st. 3 ZPP-a.

Na osnovu navedenog odlučeno je kao u dispozitivu presude.

OSNOVNI SUD U PODGORICI,
dana, 18. 06. 2003. godine

PREDSJEDNIK VIJEĆA-SUDIJA,

Senka Danilović

DN/a: Po primjerak presude dostaviti :

1. adv. Mugoša Predrag ,

2. adv. Lidija Božović

Post. dana: 25.09.2003. god.

RADNIK SUDA, *Senka Danilović*

SUDIJA,

Senka Danilović

12.06.2004. 21.04.2004.

Senka Danilović